

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2010 ГОД.

Съдържание:

№	Глава	Страница
1	Приходи и произведена продукция	2
2	Разходи	4
3	Финансови резултати	6
4	Осигуровки и данъци	6
5	Балансови показатели	7
6	Парични потоци	11
7	Основни икономически показатели за финансов анализ	13
8	Анализ на взаимоотношенията с клиенти и доставчици и на икономическите резултати	17
9	Основен капитал	19
10	Персонал, производителност и заплащане	20
11	Професионално обучение и повишаване на квалификацията	24
12	Подържане на здравословни и безопасни условия на труд	24
13	Екология и опазване на околната среда	26
14	Инвестиционна дейност	26
15	Качество на произвежданата продукция	27
16	Просрочени вземания и задължения и събирането им по съдебен ред	28
17	Кредитна експозиция	30
18	Дейност в областта на научните изследвания и проучвания	30
19	Движение на акциите	30
20	Информация по реда на чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон	31
21	Годишно общо събрание на акционерите	33
22	Антикризисна програма	34
23	Предвиждано развитие на предприятието през 2011 година	36
24	Изпълнение на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление	38
25	Заключение	42

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през 2010 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл. 33 от Наредба № 2 от 17.09.2003 година за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение № 10 към същата наредба.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от продажби на неоперативни материални активи, приходи от наеми, приходи от продажби на технологични отпадъци и други приходи. Малки са финансовите приходи от лихви и приходите от финансираня. По същество всички приходи са brutния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **3 004 хил. лева**. В резултат на засегналата предприятието световна икономическа криза, те са много по-малко спрямо предходната година и се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	2 295	76,4%
Приходи от продажби на материали	284	9,5%
Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	196	6,5%
Приходи от наеми	150	5,0%
Възстановени данъци със съдебно решение	51	1,7%
Приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци	10	0,3%
Други приходи	13	0,4%
Приходи от финансираня	3	0,1%
Приходи от лихви	2	0,1%
Общо приходи	3 004	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират над три четвърти от общия размер на приходите. Всичките приходи са 15% от размера им през предходната година. Спадът е в следствие на световната икономическа криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване.

35% от произведената и експедирана продукция през 2010 година е предназначена за чуждестранни клиенти.

Основните видове произведени изделия по клиенти са посочени в таблицата по-долу.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
1	"Мекамиди България" ЕООД	Възли за водни турбини	394,4	17,19%
2	"Радомир метал индъстрийз" АД	Оборудване за черната металургия и корпуси на трошачки за рудодобива	362,5	15,80%
3	"Alstom Power Hydro" - France	Входящи клапанни тръби за водни турбини	226,2	9,85%
4	"Стомана индъстри" АД	Изработване на кранови редуктори и резервни части	219,4	9,56%
5	"STAAL INTERMEDIAIRS HAGESTEIN"	Изработване на детайли	143,7	6,26%
6	"Елаците мед" АД	Ремонт на възли и детайли на трошачки	140,6	6,13%
7	"Бесттехника-Струма" АД	Изработка на резервни части за трошачно-мелещо оборудване	111,6	4,86%
8	"Вулкан цимент" АД	Възли и детайли за циментови пещи	105,6	4,60%
9	"Девня Цимент" АД	Ремонт на редуктор	59,2	2,58%
10	"Балаканстрой" АД	Метална конструкция на цех за производство на гипс	59,2	2,58%
11	"Вап Продакшън" ЕООД	Части за хидротурбини	58,6	2,55%
12	"МАК КОМЕРС" ООД	Изработка на резервни части за металургията	57,7	2,51%
13	"Аурубис България" АД	Сито вибрационно	53,7	2,34%
14	"КИНТЕКС" ЕАД	Изработване на металургични кофи	52,4	2,28%
15	"Хранмаш" ООД	Зъбен венец, стойка и опаковка	46,4	2,02%
16	"Каучук" АД	Изработване на детайли	30,0	1,31%
17	"KHS Maschinen-und Anlagen" AG	Изработване на зъбни венци	26,1	1,14%
18	"МБС бизнес" ЕООД	Механообработка на възли и детайли	23,3	1,02%
19	"Енергоремонт - Кресна" АД	Изработване на зъбни колела и механообработка на детайли	21,2	0,92%

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
20	"Кумерио Мед" АД (чрез "Струма 1892" АД)	Изработка на резервни части	19,6	0,85%
21	АЕЦ Козлодуй (чрез "Бесттехника" ЕООД)	Преустройство на кранове	18,0	0,78%
22	"Бесттехника" ЕООД	Цех за рязане - изработване; възли и детайли	16,9	0,74%
23	"Голд мастерс" ООД	Обработка на детайли	14,3	0,62%
24	"Топлофикация София" ЕАД	Изработване на резервни части	13,7	0,60%
25	"Ставридис Григориос"	Изработване на детайли	12,4	0,54%
26	"Златна Панега Цимент" АД	Изработване на резервни части	7,4	0,32%
27	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	0,8	0,03%
В С И Ч К О			2 295,0	100,0%

2. Разходи

Разходите са в размер на **9 937 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за заплати и осигуровки, материали, външни услуги, амортизации и други, пряко свързани с дейността.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през 2010 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за суровини и материали	983	9,9%
Разходи за външни услуги	475	4,8%
Разходи за амортизации	4 220	42,5%
Разходи за заплати и възнаграждения	1 998	20,1%
Разходи за осигуровки	395	4,0%
Балансова стойност на продадени активи	81	0,8%
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	-52	-0,5%
Разходи за командировки	20	0,2%

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Представителни разходи	5	0,1%
Еднократни данъци	7	0,1%
Съдебни такси и други юридически разходи	8	0,1%
Други разходи	13	0,1%
Разходи за лихви	1 782	17,9%
Банкови такси и комисионни	2	0,0%
Общо разходи	9 937	100,0%

Всички видове разходи, с изключение на амортизациите, бележат намаление в сравнение с предходната година, в следствие на по-малкия обем на производството. Разходите като цяло намаляват над 2 пъти. В същото време приходите от продажби на продукция намаляват близо 6 пъти спрямо предходната година. Намалението на всички видове приходи е 6,7 пъти.

Намалението на разходите за материали и външни услуги се дължи и на въведените още през втората половина на 2009 год. антикризисни мерки и въведените лимити при използването на горива, газ, енергия и външни услуги.

Разходите за персонала (заплати и осигуровки) намаляват 2,4 пъти спрямо предходната година. Това намаление е резултат от спада на изработените нормочасове, респективно на заплатите на нормените работници, както и от преминаването на ненормения персонал на половин работен през първото полугодие на 2010 година.

Следва да се обърне внимание на променените разходи за амортизации. В резултат на преоценката на машините и съоръженията, извършена към 30.06.2009 година, разходите за амортизации след тази дата нарастват с 245 хил. лева месечно. От началото на 2010 година е спряно начисляването на амортизации на значителна част от дълготрайните материални активи, които не се използват поради липса на работа.

Разходите за лихви през годината са в размер на 1 782 хил. лева. 830 хил. лв. са констатираните лихвени задължения по ревизионни актове. 575 хил. лв. са лихвите по ползваните банкови кредити от „ОББ” АД. Начислените лихви по действащите лизингови договори са в размер на 260 хил. лева. 40 хил. лв. са начислените лихви върху обединените и разсрочени публични задължения. Останалите 152 хил. лв. са начислени лихви върху задължения към доставчици и други видове лихви.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на “средно претеглена цена” за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове

по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за “Бесттехника ТМ–Радомир” ПАД са приети 390 хиляди нормочаса. Изработените през годината 35,2 хиляди нормочаса съответстват на 9% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е над 4 пъти по-слабо, отколкото през цялата 2009-та година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, “Бесттехника ТМ–Радомир” прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 3 004 хил. лева и разходи 9 937 хил. лева се получава **счетоводна загуба** в размер на **- 6 933 хил. лева**.

Основен фактор за тази голяма загуба са нарасналите амортизации като следствие от извършената преоценка на машините и производственото оборудване. Вторият по значимост фактор е значителния размер на начислените лихви.

След преобразуването на счетоводната печалба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база **корпоративен данък не се дължи**.

Балансовата загуба е равна на счетоводната такава от -6 933 хил. лева.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС се превежда със закъснения поради финансовите затруднения, породени от икономическата криза. За 2010 година начисленият данък върху продажбите е 517 хил. лева. Начисленият ДДС за покупките е 361 хил. лева. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 3 хил. лева. ДДС за внасяне в края на годината е в размер на 156 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 395 хил. лева. Чрез прихващане са издължени 93 хил. лева. През отчетния период задълженията към социалното осигуряване нараснаха с 523 хил. лева спрямо 31.12.2009 год. и към 31.12.2011 год. те са в размер на 2 998 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. декември 2010 година, както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през годината подоходен данък е в общ размер на 156 хил. лева. Като вземем предвид 757 хил. лв., дължими в края на 2009 година, към 31.12.2011 година дължимият такъв е 913 хил. лева.

През годината са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 7 хил. лева. Към 31.12.2010 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 29 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 31.12.2010 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, <i>в това число:</i>	153 315	87,0%
• земи (терени)	215	0,1%
• сгради и конструкции	16 655	9,5%
• машини и оборудване	128 479	72,9%
• съоръжения	4 790	2,7%
• транспортни средства	203	0,1%
• други дълготрайни материални активи	17	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	2 956	1,7%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	7	0,0%
Материални запаси, <i>в това число:</i>	14 676	8,3%
• материали	4 664	2,6%
• продукция	2 701	1,5%
• стоки	3 809	2,2%
• незавършено производство	3 502	2,0%
Краткосрочни вземания, <i>в това число:</i>	8 163	4,6%
• вземания от клиенти и доставчици	1 710	1,0%
• вземания от свързани предприятия	4 247	2,4%
• предоставени аванси	1 092	0,6%
• други краткосрочни вземания	1 114	0,6%
Парични средства	21	0,0%
Разходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Актива	176 183	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 165 094 хил. лева в края на 2010 година и намаляват с 312 хил. лева спрямо началото на годината, когато бяха 165 406 хил. лева. Тази висока стойност е в резултат на извършената към 30.06.2009 год. преоценка по пазарна стойност. Общото увеличение в следствие на тази преоценка е със 128 552 хил. лева, в това число 124 986 хил. лева машини и оборудване и 3 566 лева съоръжения.

Набраното изхабяване към 31.12.2010 год. е 14 735 хил. лева. Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 31.12.2010 год. е 150 359 хил. лева.

През 2010 година отчетната стойност на ДМА намалю с 312 хил. лева, главно поради излезли от употреба съоръжения.

През годината не са заприходявани дълготрайните материални активи.

Разходите за придобиване и ликвидация на дълготрайни материални активи по стопански начин нарастват с 19 хил. лева през 2010 година.

От дълготрайните материални активи, след преоценката, с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 133 854 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 128 479 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 16 655 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 7 хил. лева и се формират, както следва:

- 3 420 лева - акционерно участие с 1 437 акции (номинална стойност 14 370 лева) в "МЕТЕКО" АД, гр. София. Същите представляват 6,15% от капитала на дружеството;
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 31.12.2010 год. са в размер на 14 676 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 4 664 хил. лева. Намаляват с 436 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 701 хил. лева. Същата намалява с 43 хил. лева в сравнение с 31.12.2009 година;
- Незавършено производство - 3 502 хил. лева. Нараства с 95 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 3 407 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 809 хил. лева и размерът им не се променя през годината.

Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2009 година с 384 хил. лв.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 31.12.2010 год. са в размер на 8 163 хил. лева, намаляват с 3 827 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти и доставчици – 1 710 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия – 4 247 хил. лева;
- Предоставени аванси – 1 092 хил. лева;
- Други краткосрочни вземания – 1 114 хил. лева. Същите намаляват с 990 хил. лева. Размерът им в края на годината се формира от:
 - Други дебитори - 1 086 хил. лв.;
 - Разчети по застраховки - 24 хил. лева.
 - Подотчетни лица - 4 хил. лева;

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 31.12.2010 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	1 756	1,0%
Резерви	135 082	76,7%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	115 604	65,6%
• общи резерви	19 105	10,8%
• други резерви	373	0,2%
Финансов резултат, в това число:	-6 716	-3,8%
• неразпределена печалба от минали години	250	0,1%
• непокрита загуба от минали години	-33	0,0%
• текуща печалба/загуба	-6 933	-3,9%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	22 858	13,0%
• задължения към финансови предприятия (лизинг)	2 368	1,3%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,1%
• пасиви по отсрочени данъци	12 855	7,3%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	4,2%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	23 202	13,2%
• задължения към финансови предприятия - по кредити от "ОББ" АД	7 137	4,1%
• задължения към доставчици	3 765	2,1%
• задължения към свързани предприятия	1 417	0,8%
• получени аванси	1 943	1,1%
• задължения към персонала	3 064	1,7%
• задължения към осигурителни предприятия	2 998	1,7%
• данъчни задължения	1 021	0,6%
• други краткосрочни задължения	1 857	1,1%
Приходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Пасива	176 183	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 31.12.2010 г. е в размер на 130 122 хил. лева, спрямо 137 055 хил. лева в началото на периода. Той намалява с 6 933 хил. лева в края на отчетния период в резултат на отчетената загуба.

Резервите са на стойност 135 082 хил. лева, като намаляват с 93 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 год. преоценка са 115 604 хил. лева.
- Общите резерви са 19 105 хил. лева.
- Другите резерви са 373 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения намаляват с 530 хил. лева през годината и към 31.12.2010 год. са 22 858 хил. лева. Намалението е в следствие на издължени чрез прихващане суми по разсрочените за 8 години публични задължения.

• Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил.лв
- 2 368 хил. лева са задължения към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства.
- Останалите 12 855 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към “ОББ” АД са в размер на 7 137 хил. лева и са по договорените кредитна линия и инвестиционен кредит.

Задълженията към доставчици, клиенти и свързани предприятия през годината намаляват от 11 045 хил. лева към 31.12.2009 год. на 7 125 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 3 765 хил. лева, спрямо 5 244 хил. лева в края на 2009 година;
- Получени аванси от клиенти - 1 943 хил. лева, спрямо 2 970 хил. лева в края на 2009 година;
- Получени аванси от свързани предприятия - 1 417 хил. лева, спрямо 2 831 хил. лева в края на 2009 година.

Задълженията към персонала са в размер на 3 064 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец декември 2010 год. - 181 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2010-та и 2009-та години – 2 433 хил.. лева;

- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 276 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 83 хил. лева;
- Депонирани заплати - 7 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 31.12.2010 год. са 2 998 хил. лева, включително начислените върху заплатите за декември 2010 година, които не са с настъпил падеж. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към Държавното обществено осигуряване - 1 979 хил. лева;
- Задължения към Здравното осигуряване - 723 хил. лева;
- Задължения по допълнителното задължително пенсионно осигуряване на родените след 01.01.1960 година - 273 хил. лева;
- Задължения към фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите - 23 хил. лева.

Данъчните задължения от началото на годината нарастнаха с 47 хил. лева и към 31.12.2010 год. същите са 1 021 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 836 хил. лева;
- Данък добавена стойност - 153 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 32 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 1 857 хил. лева се формират от:

- Лихви по ревизионни актове - 830 хил. лева;
- Лихви по ползваните от ОББ кредити - 575 хил. лева;
- Лихви по договори за лизинг - 260 хил. лева;
- Лихви по ЗУНК - 109 хил. лева;
- Лихви по разсрочени задължения към държавата - 40 хил. лева;
- Други кредитори - 42 хил. лева;
- Разчети с митници - 1 хил. лева.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движението на паричните средства през 2010 година е дадено в таблицата на следващата страница.